

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. О. М. Горького

Засн. 1904 як Олександрів. міська громад. б-ка, від 1919 — центр. міська робітн. б-ка, від 1921 — Запоріз., від 1936 — ім. О. М. Горького, від 1939 — обласна. Під час 2-ї світової війни книжк. фонд і приміщення б-ки були повністю знищені. Після визволення міста у жовтні 1943 відновила роботу. 4 тис. книг зібрали серед насел. та дістали з-під руїн. Від 1966 — наукова. У структурі спеціалізов. відділи: краєзнав. літ-ри, зведеного обліку та контролю, інформ.-бібліогр., чит. залів, тех.-екон. літ-ри, природн.-наук. і мед. літ-ри, літ-ри іноз. мовами, абонементу, прогнозування та розвитку бібліотеч. справи, автоматизації бібліотечно-бібліогр. процесів. Відкрито дит. кімнату, 2 Інтернет-центри, Канад.-укр. бібліотеч. центр, виставк. зал, конференц.-зал. Довідк.-бібліогр. апарат: каталоги (електрон.; читачькі — алфавіт. і системат., назв худож. творів, зведений краєзнав. літ-ри; систематичні — нот, літ-ри іноз. мовами) та картотеки (системат. статей, назв муз. творів, авторів літ. текстів). У фондах — 1,5 млн од. зберігання, з них 9 тис. прим. рідкіс. і цінних видань. Серед раритетів — «Наказъ комиссии о составлении проекта новаго уложения» (Москва, 1767), «Мѣдныя деньги въ Россіи 1656-1663. Денежные знаки въ Швеціи 1716-1719» А. Брікнера (1868), «Фаустъ» Й. Гете (1889; обидва — С.-

Петербург); прижиттєві вид. зібрань творів Д. Григоровича, М. Лєскова, О. Островського, Л. Толстого, А. Чехова; рідкісні вид. місц. творів друку: «Лѣтопись событій Самоила Величка» (К., 1848), «Отчетъ Александровскаго городского общественнаго Управленія за 1900 годъ» (Александровскъ, 1901); колекція друк. матеріалів краєзнавців В. Фоменка, Л. Адельберга (186 копій карт Катеринослав. губ., Олександрівська, Дніпра, Азов. моря та 25 машинопис. книг з історії краю). 1989 створ. фонди літ-ри нац. меншин, організовано експозиції предметів нац. культури, ужитк. мистецтва при б-ках у насел. пунктах компакт. проживання меншин. Бібліотека стала базою для проведення респ. наук.-практ. конф. «Сучас. читач і б-ка» (1990). Щорічно видає бібліогр. покажчики («Література про Запорізьку область», «Знаменні та пам'ятні дати Запоріжжя»); наук.-допоміжні посібники («Запорізька область: динаміка розвитку», «Вулиці Запоріжжя»); бібліогр. списки у серіях «Дослідники рідного краю» («М. Киценко», 1994; «О. Бодяньський», 1995; «Я. Новицький», 1996; «І. Пуха», 1998; «В. Фоменко», 2001), «Герої України — наші земляки» («В. Богуслаєв», «В. Сацький», обидва — 2003; «Ф. Муравченко», 2004), «Міста і села [Запорізької області](#)»; метод.-бібліогр. посібники («Народні традиції, звичаї та обряди», «Палітра народної творчості», «В дос'є бібліотекарів»). Організувала 2002 книжк. виставку «Запоріжжя книжкове» та ювіл. експозицію книг з фондів б-ки «Дніпрогесу — 70», конкурси «Людина читаюча» (2007) і «Сільс. б-ка» (2009). Директор — І. Степаненко (від 1982).

Рекомендована література

1. Бальцер А. Нарис історії Запорізької обласної універсальної наукової бібліотеки імені О. М. Горького 1905-1995 рр. З., 1995.

Н. А. Купреєва

Бібліографічний опис:

Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. Горького / Н. А. Купреєва // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-15422>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).